

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

_____ **Андрій ФОМЕНКО**
____.____.2020 р.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

ЕТИКА ТА ЕСТЕТИКА БІЗНЕСУ

Освітній ступінь бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність 073 “Менеджмент”
(шифр і назва)

Освітня програма “Фінансово-економічна безпека та ризик-менеджмент”, 30 серпня 2016
р., № 463
(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)

Форма навчання денна
у 2020/2021 навчальному році

Плани практичних занять обговорені та
схвалені на засіданні
кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
протокол від 17 вересня № 2.

Завідуюч кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін,
Олексій ХАЛАПСИС

(підпис)

Дніпро – 2020

Етика та естетика бізнесу // Плани практичних занять для денної форми навчання. – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. – 12 с.

РОЗРОБНИК:

Жадяєв Д.В., к. філос. н., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Іванова М.І. доцент кафедри менеджменту НТУ «Дніпровська політехніка», доктор економічних наук, доцент.

Варяніченко О.В., доцент кафедри менеджменту НТУ «Дніпровська політехніка», кандидат економічних наук, доцент.

Розглянуто на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
17.09.2020, протокол № 2.

Рекомендовано Науково-методичною радою університету
____.____., протокол № ____

Схвалено Вченою радою університету, рекомендовано для використання в освітньому процесі протягом _____ років. « ____ » _____ 2020, протокол № ____

(до 5 років)

ТЕМА 1. ПРЕДМЕТ, ФУНКЦІЇ ТА ЗАДАЧІ ДИСЦИПЛІНИ «ЕСТЕТИКА ТА ЕТИКА БІЗНЕСУ»

Практичне заняття №1 – 2 год.

План

1. Поняття, сутність і призначення вибіркової дисципліни «Етика та естетика бізнесу» її об'єкт і предмет вивчення.
2. Сутність соціально - культурного підходу до етики та естетики бізнесу.
3. Дисциплінарна приналежність етики та естетики бізнесу.
4. Сучасні дискусії про етику та естетику бізнесу.
5. Функції й завдання етики та естетики бізнесу.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: етика бізнесу, естетика бізнесу, предмет дисципліни, об'єкт дисципліни

Завдання для самостійної роботи до Теми 1:

1. Підготувати презентацію за темою «Сутність і призначення етики та естетики бізнесу».
2. Написати есе на тему «Міждисциплінарні зв'язки етики та естетики бізнесу»
3. Підготувати презентацію : Історичний аналіз дисципліни «Етика та естетика бізнесу»

Індивідуальні завдання до Теми 1:

1. Підготування слайд-шоу презентації з теми : Визначення предмету , функції та задачам дисципліни «Етика та естетика бізнесу»
2. Проаналізувати співвідношення етики та естетики бізнесу з іншими дисциплінами.
3. «Етика та естетика бізнесу» як універсальна методологія ділового спілкування.

Рекомендована література до теми

ТЕМА 2. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ.

Практичне заняття № 2- 2 год.

План

1. Поняття, сутність соціальної відповідальності бізнесу
2. Філософія корпоративної соціальної відповідальності
3. Соціальне значення корпоративної відповідальності

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: філософія корпоративної відповідальності, соціальна відповідальність.

Завдання для самостійної роботи до Теми 2:

1. Підготувати презентацію за темою: Проблема соціальної відповідальності
2. Проблема соціальної відповідальності як головна проблема концепції ділового протоколу
3. Нова корпоративна культура що спрямована на задоволення потреб суспільства.

Індивідуальні завдання до Теми 2:

1. Підприємницька діяльність та відповідальність перед соціальним середовищем.
2. Філософія корпоративної соціальної відповідальності.
3. Відданість принципам корпоративної соціальної відповідальності як запорука іміджу та ефективності підприємства.

ТЕМА 3. БІЗНЕС – ПРОТОКОЛ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ БІЗНЕС-ЗУСТРІЧІ.

Практичне заняття № 3 – 2 год.

ПЛАН

1. Підготовка програми перебування зарубіжних партнерів.
2. Протокольні питання зустрічі та прийом зарубіжних партнерів.
3. Протокольні аспекти ведення переговорів.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: важливість протокольних питань, громадянське суспільство, принципи, методи ведення переговорів

Завдання для самостійної роботи до Теми 3:

1. Підготувати презентацію за темою : Організація та проведення бізнес – зустрічі
2. Написати есе на тему: Порівняльний аналіз бізнес - зустрічі із іноземним бізнес – партнером та українським партнером

Індивідуальні завдання до Теми 3:

1. Підготовка та проведення переговорів.
2. Принципи, методи та процес ведення переговорів.
3. Аналіз результатів переговорів та виконання досягнутих домовленостей.

ТЕМА 4. ПРОТОКОЛЬНІ ПИТАННЯ БІЗНЕС - ПОДАРУНКІВ.

Практичне заняття № 4 – 2 год.

План

1. Неформальні форми протокольних контактів із зарубіжними партнерами.

2. Візитні картки та їх використання.
3. Бізнес – подарунки та сувеніри.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: бізнес – партнери, діловий прийом, дрес – код, бізнес – протокол.

Завдання для самостійної роботи до Теми 4:

1. Підготувати електронну бібліотеку наукових та навчально-практичних видань щодо бізнес - подарунків
2. Написати есе на тему: Непрості питання протоколу бізнес - подарунків

Індивідуальні завдання до Теми 4:

1. Організація неформальних зустрічей із бізнес – партнерами.
2. Ділові прийоми. Головні принципи та засоби їх організації
3. Дипломатичні прийоми та їх особливості. Дипломатичний протокол

ТЕМА 5. КРОСКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ ВЕДЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ ІЗ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИМИ ТА США.

Практичне заняття № 5 – 2 год.

План

1. Правовий режим іноземних громадян.
2. Перебування та пересування іноземців на території України.
3. Основні прийоми сприйняття партнера.
3. Кроскультурні та психологічні аспекти ділового спілкування із зарубіжними партнерами Європи та США.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: правовий режим, перебування та пересування іноземців, кроскультурні аспекти ведення переговорів, види комунікативного спілкування у бізнесі, прийоми сприйняття партнера.

Завдання для самостійної роботи до Теми 5:

1. Підготувати електронну бібліотеку з робіт щодо крос- культурних аспектів переговорів
2. Зробити порівняльний аналіз: Бізнес - спілкування українських та західноєвропейських партнерів

Індивідуальні завдання до Теми 5:

1. Протокольні питання комунікативного спілкування із європейськими партнерами.

Підготувати презентацію за вибором на тему «Ведення переговорів» (з вибраною країною)

ТЕМА 6. КРОСКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ ВЕДЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ ІЗ КРАЇНАМИ СХОДУ

Практичне заняття № 6 – 2 год.

План

1. Правовий режим іноземних громадян країн Сходу.
2. Перебування та пересування іноземців на території України.
3. Кроскультурні та психологічні аспекти ділового спілкування із зарубіжними партнерами Сходу.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: правовий режим, перебування та пересування іноземців, кроскультурні аспекти ведення переговорів, види комунікативного спілкування у бізнесі, прийоми сприйняття партнера.

Завдання для самостійної роботи до Теми 6:

1. Підготувати презентацію щодо крос культурних аспектів переговорів-країна за вибором
2. Зробити порівняльний аналіз: Бізнес - спілкування українських партнерів із представниками бізнесу із Сходу

Індивідуальні завдання до Теми 6:

1. Протокольні питання комунікативного спілкування із партнерами сходу: країна за вибором.
2. Основні прийоми сприйняття партнера. Особливості східних країн.

ТЕМА 7. ЕТИЧНІ АСПЕКТИ КОНФЛІКТІВ

Практичне заняття № 7 – 2 год.

План

1. Сучасні вимоги до менеджменту щодо розуміння сутності та призначення конфліктів
2. Основні принципи, методи та прийоми комунікацій з партнерами. 3. Психологічні типи. Специфіка комунікацій з різними типами психіки.

Ключові поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:
психологічні типи, технологія вирішення конфліктів, соціально-культурні, трудові та виробничі конфлікт

Завдання для самостійної роботи до Теми 7:

1. Підготувати критичний аналіз сучасних праць щодо теоретичного дослідження конфліктів
2. Підготувати презентацію на тему: Проблеми сучасного бізнес-конфлікту

Індивідуальні завдання до Теми 7:

1. Психологічні аспекти конфліктів та види конфліктів.
2. Методи та шляхи вирішення конфліктів.
3. Технологія поведінки вирішення проблем менеджменту управління конфліктами.

ТЕМА 8. ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВЕДЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ

Практичне заняття № 8 – 2 год.

План

1. Протокольні аспекти етики та естетики переговорів.
2. Естетика та етика ділового прийому. Основні правила.
3. Імідж підприємця та засоби його створення.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню
протокольні питання, громадянське суспільство, принципи, методи ведення переговорів, досягнення домовленостей як засіб регулювання відносин у суспільстві

Завдання для самостійної роботи до Теми 8:

1. Підготувати електронну бібліотеку робіт щодо етичних аспектів ведення переговорів із зовнішніми та зарубіжними партнерами
2. Зробити презентацію на тему: Психологічні, культурні та лінгвістичні питання ведення переговорів

Індивідуальні завдання до Теми 8:

1. Бізнес – одяг як елемент бізнес –культури.
2. Секрет бізнес-етикету у діловому світі.
3. Етикет національного прапора.

ТЕМА 9. ЕТИКА ТА БІЗНЕС: ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА START UP КУЛЬТУРА

Практичне заняття № 9 – 2 год.

План

1. Вплив реклами, страхової галузі, етичні проблеми при наданні медичного страхування.
2. Зміна робочого середовища та майбутніх тенденцій.
3. Дистанційна робота, містечка на робочому місці, альтернативи традиційним режимам роботи.

Робототехніка, штучний інтелект та робоче місце в майбутньому

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: Права, дивіденд на різноманітність, інклюзія, нерівність доходів, розумне пристосування, надмірні труднощі.

Завдання для самостійної роботи до Теми 9:

1. Підготувати електронну бібліотеку робіт щодо етики та естетики ведення бізнесу та розуміння головних принципів корпоративної культури
2. Зробити презентацію на тему: Характеристика та значення корпоративної культури

Індивідуальні завдання до Теми 9:

1. Виховання і пропаганда етичних та естетичних принципів у бізнесі.
2. Засади чесності та справедливості між діловими партнерами.
3. Морально – етична поведінка на різних щаблях ієрархії.

ТЕМА 10. ПРИНЦИПИ КОМУНІКАЦІЙ В БІЗНЕСІ

Практичне заняття № 10 – 2 год.

План

1. Технологія ділового спілкування.
2. Уміння говорити, слухати, формулювати запитання.
3. Розмови по телефону та сучасні вимоги до них.

Ключові поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: протокольні питання, громадянське суспільство, принципи, методи ведення

переговорів, досягнення домовленостей як засіб регулювання відносин у суспільстві.

Завдання для самостійної роботи до Теми 10:

1. Підготувати електронну презентацію наукових праць щодо комунікативної культури в бізнесі
2. Виконати аналіз н тему: Ефективна комунікація як забезпечення розв'язання проблем

Індивідуальні завдання до Теми 10:

1. Технологія ведення ділової розмови та ефективного спілкування під час телефонних переговорів.
2. Методологія досягнення бізнес- успіху під час письмових засобів спілкування

**ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ****Освітній ступінь другий (бакалавр)****Спеціальність 073 «Менеджмент»****на 2019/2020 навчальний рік****Основні нормативні акти:****Основні нормативні акти:**

1. Конституція України. К., 1996.
2. Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту».
3. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. Юридична енциклопедія : [в 6-ти т.] / ред. кол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.] К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2001. Т. 3 : К 792 с.

Підручники:

1. Калашник Г. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету. Знання. 2017. 143 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Радевич-Винницький Я Етикет і культура спілкування. Знання України. 2018. 292 с.
2. Тимошенко Н.Л. Корпоративна культура: діловий етикет: Навч. посібник. (Вища освіта ХХІ століття) Київ Знання, 2016. 391 с.
3. Зусін В.Я. Етика та етикет ділового спілкування. Навчальний посібник ЦУЛ, 341 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Люди, которые играют в игры. М., 1998. 400 с.
2. Власов Л.В., Сементовская В.К. Деловое общение. / Л.В. Власов, В.К. Сементовская Л., 1980,
3. Головаха Е. И., Панина Н.В. Психология человеческого взаимопонимания. К.: Политиздат Украины, 2009. 189 с.
4. Галушко В.П. Діловий протокол та ведення переговорів. Навчальний посібник/В.П. Галушко. 1 –е видання. Вінниця: Нова книга. 2012.- 226 с.

5. Зуев Ю.П., Шумакова Ю.Н., Деловое общение коммерсанта., 1990. 156 с.
6. Ньеренберг Д.И. Учитесь читать человека как книгу . ЭКО, 1984. 230 с.
7. Почепцов Г. Паблік релейшн/ Г.Почепцов. К. Знання, 1994. 122 с.
8. Роджер С. Комунікації в організаціях. К., 1980. 176 с.

Інші джерела:

1. Бизнес этикет. Немировская Н.Г., Филоненко Т.В. – Х.: «Основы», 2009, 224 с.
2. Етика ділового спілкування / за ред. Т.Б. Гриценко, Т.Д. Іщенко, Т.Ф. Мельничук / Навч. Посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 344 с.
3. Етика ділового спілкування: Курс лекцій / Т.К. Чмут, Г.Л. Чайка, М.П. Лукашевич, І.Б. Осечинська. – 2-ге видання. – К.: МАУП, 2003. – 2008 с.
4. Новохацкая Л.П. Краткий справочник по этикету. – К., 1992.
5. Психология и этика делового общения: учебник для вузов / Под ред. проф. В.Н.Лавриненко. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001.
6. Сухарев В.А. Этика и психология делового человека. – Москва, 1997.
7. Титаренко А.И. Нравственные основы общения. – М., 1979.
8. Улищенко О.Н. Этикет. – Харьков: Фолио; К.: Абрис; Ростов н/Д: Феникс, 1998.
9. Федоренко Е.Г. Профессиональная этика. – Киев. 1993.
10. Хамитов Н., Крылова С. Этика. Путь к красоте отношений. Курс лекцій. – К.: КНТ, центр учебной литературы, 2007. – 256 с.
11. Апель, Карл-Отто. 1997. «Этноэтика и универсалистская макроэтика: противоречие или дополнительность?» в Демоны мира и боги войны, 209-228. Киев: Политическая думка.
12. Афанасьев И. Деловой этикет. – К.: Альтерпрес, 2001.
13. Байбурин А.К., Топорков А.Л.. У истоков этикета (этнографические очерки). – Ленинград: Наука, 1990.
14. Венедиктова В.И. Деловая репутация: (личность, культура, этика, имидж делового человека). – М.: Институт новой экономики, 1996.
15. Всё об этикете. Ред. Крупенин А.Л. – Ростов-на-Дону, 1997.
16. Гусейнов А.А., Апресян Р.Г. Этика. – М.: Гардарики, 2002. – 472 с.
17. Етика: Навчальний посібник.- Київ, 1992.
18. Золотухина-Аболина Е.В. Курс лекций по этике. – Москва, 1999.
19. Йонас, Ганс. 2001. Принцип відповідальності. У пошуках етики для технологічної цивілізації. Київ: Лібра.
20. Йонас, Ганс. 2004. Принцип ответственности, 153-233. Москва: Айрес-пресс.
21. Кант, И. Основы метафизики нравственности / Собрание сочинений в 6-ти томах. Т.4 Ч.1. – М.: Мысль, 1965. - с. 219-311.
22. Коваль А. Ділове спілкування. – Київ, 1994.
23. Культура ділового спілкування. Укладачі Зубенко Л.Г. Нємцов В.Д.
24. Курбатов В.И. Стратегия делового успеха. – Ростов-на-Дону, 1995

25. Левицька О.І. Моральний розвиток особи. – К., 1990.
26. Малахов В.А. Етика. Курс лекцій: Навч.посібник. – Київ, 2001.
27. Мескон М.Х, Альберт М. Основы менеджмента. – Москва: Дело ЛТД, 1994.
28. Панасюк А.Ю. Управленческое общение. – Москва, 1990.
29. Панкеев И.А. Энциклопедия этикета. – М.: ОЛМА-ПРЕСС, 2000.
30. Правила хорошего тона. Составитель И.М. Лом. – ТОО «Ариель», 1993.
31. Рольф. М. Этикет. Энциклопедия.- М: Айрис-пресс, 1998.Словарь по этике. – Москва: Политиздат, 1985.
32. Тихонравов Ю.В. Основы философии права. – М.:Вестник, 1997.
33. Хесле, Витторио. 1993. Философия и экология, 3-181. Москва: Наука.
34. Честер Дж. Деловой этикет /Пер. с английского Л. Бесковой. – М.: Агенство «ФаАИР», 1997.
35. Шеломенцев В.Н. Этикет и культура общения: Учебн. Пособие. – К.: Обериг, 1995.
36. Шепель В.М. Управленческая этика. – Москва, 1989.
37. Школа этикета: поучения на всякий случай. Сост. Л. С. Лихачева. – Екатеринбург: Средн.- уральск. Н. Изд-во, 1995.
38. Энциклопедия этикета. Состав. Смирнов Ю.И. – Санкт-Петербург, 1997.
39. Этика: Учебное пособие / Под ред. проф. В.А. Лозового. – Харьков: Издатель СПД ФЛ Вапнярчук Н.Н., Право, 2006. – 248 с.

Література англійською мовою:

Byars, M.S., Stanberry, K., (2018). *Business ethics*. Houston: Texas.

Christen, M. et al. (eds.), (2020). *The ethics of cybersecurity*, The International Library of Ethics, Law and Technology 21 https://doi.org/10.1007/978-3-030-29053-5_1. Springer International Publishing. Kindle Edition.

Frischhut, M. (2019). *The ethical spirit of EU law* (p. 2). Springer International Publishing. Kindle Edition.

Rickaby, J. (1905). *Moral philosophy: ethics, deontology and natural law*. A Public Domain Book (Amazon kindle version available).

Інтернет-ресурси:

https://www.amazon.com/s?k=ethics&i=digital-text&ref=nb_sb_noss_1

<http://bookfi.net/g/net>

<https://booksee.org/>

<https://www.yakaboo.ua/vstup-do-diplomatichnogo-protokolu-ta-dilovogo-etiketu.html> (дата звернення 30/05/2019)

<https://textbook.com.ua/etika-ta-estetika/1473446657> (дата звернення 30/05/2019)

<https://bookzone.com.ua/books/14207-etika-ta-etiket-dilovogo-spilkuvannya-navchalniy-posibnik/> (дата звернення 30/05/2019)

<https://bookzone.com.ua/books/14207-etika-ta-etiket-dilovogo-spilkuvannya-navchalniy-posibnik/> (дата звернення 30/05/2019)

**Завідувач кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін _____ Олексій ХАЛАПСИС**